

Summæ Theologicæ Scholasticæ Et Moralis

In Quatuor Partes Distributæ

In qua de Incarnatione Verbi & Mysteriis vitæ Christi, nec non de
Sacramentis in genere & singulis in specie succinctè & dilucidè tractatur

Herincx, Wilhelm

Antverpiæ, 1675

Qu. IV. Quod & quale vinum sit materia Consecrationis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72963](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72963)

Prout Græci
Catholici
Ecclesiæ sui
ritus Roma
habent,

Et olim La-
tini in Græ-
cia habebant.

confirmat praxis urbis Romæ, in qua Græci cum Ecclesia Romana communionem habentes habent templum, in quo ritum proprium observare tenentur. Ideoque Leo IX. Episcopus, citata c. 29 graviter redarguit Patriarcham Constantinopolitanum, quod Latinorum Basilicas in Græcia constitutas clausisset, cogens eos suis vivere institutis: quia nimirum isti conflabant ibi corpus ritu seu moribus distinctum, quod etsi in alieno solo, tamen censebatur esse in Ecclesia Latina & ad hanc spectare. Uti è contrà monasteria Græcorum in terris Latinorum reperiebantur, quæ tamen ad Ecclesiam Græcam censebantur pertinere, & ad ritus ejusdem obligabantur.

QUESTIO IV.

Quod & quale vinum sit materia Consecrationis?

25.
Solum vinum de vite
est materia calicis,

Non siccera,
aut agresta,

Neque etiã
uvæ seu succus
includitur.

DICO I. Solum vinum de vite est materia consecrationis calicis. Patet ex Florentino in Decreto de Armenis, & ex perpetuo usu ac traditione Ecclesiæ, quæ nunquam alium liquorem admisit pro consecratione calicis. Ratio est, quod nullus alius liquor, quàm vitis, habeat substantialem rationem vini. Hinc liquor ex pomis, malogranatis, frumentis aut herbis expressus non est materia consecrabilis, uti nec agresta sive omphacium, neque acetum ex vino generatum, quando vinum est essentialiter corruptum. Idem juxta omnes est de uvis: illæ enim non sunt potus sed cibus, nec potari, sed manducari dicuntur; ideoque per illarum comestionem jejunium solvi potest. Deinde succus uvis inclusus simpliciter loquendo non censetur vinum. Uti nec succus pomis inclusus est siccera; sic ut proinde consecrari etiam non posset, si Christus siccera præcipisset. Et quàmvis concederetur liquorem in uvis contentum esse verum vinum antequam exprimeretur, non esset tamen consecrabilis, cum nequeat demonstrari per pronomen enim liquor ille in uvis est tamquam pars, velut sanguis in homine; adeoque sicut demonstrato homine non rectè dicitur, hoc est sanguis, sic demonstratâ uvâ, non rectè dicitur, hoc est vinum.

26.
Perinde est,
cujus speciei aut coloris vinum,
dum tamen verum sit.

DICO II. Quodcumque vinum de vite, album, rubrum, ex utroque mixtum, cujuscumque regionis, etsi unum ab alio foret specie distinctum, est materia consecrationis. Est certum apud omnes: quia quodlibet habet veram & essentialem rationem vini: nihilque est, unde vel leviter conjici posset, unam potiùs vini speciem, quàm aliam esse institutam; quin immo ex praxi Ecclesiæ constat oppositum.

Hinc sequitur I, validè consecrari vinum

ascens, utpote verum vinum, etsi tendens ad interitum. Ita D. Thomas quest. 74. art. 5. ad 2. & reliqui omnes. Quod si ita sit alteratum, ut nequeat discerni, num vinum sit vel acetum, numquam licet citra gravissimum sacrilegium in eo celebrare, nequidem ut populus audiat sacrum in die festo, vel eidem detur communicatio paschalis: plus enim urget reverentia huic Sacramenti debita, quæ certam materiam postulat, quàm præceptum edicendi sacrum, vel communicandi, quo populus tenetur. Si autem tantum acetum incipiat, ita ut non sit notabiliter acidum, licet in eo fieret consecratio occurrente aliquâ necessitate. Ita Coninck ad art. 5. cit.

Sequitur II. validè consecrari in musto juxta D. Thomam sup. ad 3. & alios communiter: quia mustum est verum vinum. Immo occurrente necessitate consecratur in eo etiam licet, ut patet ex cap. Cum omne crumen, de Consecrat. dist. 2. Extra necessitatem autem hoc non licet propter impuritatem & fæces permixtas: sicut illicitè consecratur vinum aliis liquoribus vel etiam aromatibus permixtum. Et univèrsim notandum est graviter posse peccari consecrando, uti in pane, ita & in vino minùs puro: quod judicio prudentis est relinquendum. Valde autem culpandi sunt Sacerdotes quidam ruri præsertim degentes, interdum valde hæc in re incurri, dum hostias à vermiculis turpiter corrolas aut fœdatas, vinum fœcibus infectum &c. adhibent.

DICO II. Vinum congelatum potest validè consecrari. Est communis Doctorum sententia contra Alanum & quosdam alios. Probatur: quia vinum congelatum adhuc communi æstimatione censetur esse verus potus, & verum vinum. Neque enim per congelationem corrumpitur substantialiter: quandoquidem postea liquefactum habeat eundem colorem, odorem & saporem; alia quoque liquida post congelationem resoluta censentur ejusdem nature & speciei, ut patet in aqua, oleo &c. Deinde Rubrica Missalis Tit. de Defectibus Missæ cap. 10. num. 11. & omnes Theologi supponunt sub speciebus vini post consecrationem congelatis Sanguinem Domini conservari; ergo etiam vinum congelatum primò consecrari potest: quandoquidem per se loquendo illud sit materia consecrabilis, sub quo post consecrationem sanguis Domini perseverat: et per accidens ratione paritatis materiæ posset contingere, ut sub particula ob parvitatem indemonstrabili per pronomen hic vel hoc, Sanguis primò non ponatur, sub qua tamen politus perseveret, ut quest. 1. diximus.

Dixi in Conclusionè validè: nam grave peccatum committeret, qui vinum congelatum consecraret: tum quia faceret contra consuetum Ecclesiæ usum in re gravi-

tum quia peccaret contra reverentiam Sacramenti, adhibendo materiam, quæ ob contrariam opinionem passim seu à pluribus censetur aliquantulum dubia. Nullum tamen peccatum erit, si vinum ante consecrationem liquefiat: quàmvis consultum sit adhibere aliud, si congeletur ante factam oblationem: immo juxta Suarez & alios, etsi post factam oblationem. Verum tunc non minus consultum apparet, illud ipsum adhibere, calidis degelatum consecrare, quàm aliud de novo assumere, nisi ex mutatione coloris aut saporis, vel aliunde de corruptione vini per vehementem congelationem factâ dubitetur. De quo sanè rationem regulariter dubitandi non video. Minus adhuc curanda est levis & inchoata quædam congelatio vini in altari: quæ insuper facile tollitur admotâ ad cuppam manu, nec ex gustu deprehenditur præfuisse.

Sed contra Conclusionem obijcitur I. Baptismus non potest conferri in aqua congelata; ergo nec potest fieri consecratio sanguinis in vino congelato. Resp. Neg. Conf. nam materia proxima & essentialis Baptismi est ablutio, quæ fieri nequit per aquam congelatam. At Eucharistia est Sacramentum permanens institutum sub speciebus panis & vini per modum cibi & potus; vinum autem congelatum censetur potus.

Obijcitur II. Vinum congelatum non est potabile; ergo nec consecrabile, manens tale. Resp. esse per se & ex natura sua potabile, esto non proximè: quod non requiritur, cum actualis potatio non sit de essentia hujus Sacramenti; & de facili per liquefactionem vinum congelatum possit fieri proximè potabile. Alioquin pariter inferri posset, per congelationem destrui consecrationem seu præsentiam Christi. Deinde vinum congelatum potest deglutiri, sicque potari; cum hoc non sit aliud, quam sumere potum (qualis est tale vinum) ad effectum potationi proprium. Unde nec talis hoc agendo frangeret jejunium. Aliud est de succo uvis incluso, cui (ut patet ex dictis nim. 25.) deficit ratio potus seu vini, ac demonstrabilitas.

Obijcitur III. Vinum offæ imbibitum manet consecratum; & tamen non potest ibi primò consecrari: ergo ex eo, quòd vinum congelatum consecrationem retineat, non rectè à nobis inferitur, ipsum posse in tali statu primò consecrari. Responderi cum Variis potest Neg. Conf. eò quòd vino offæ imbibito deficit demonstrabilitas; quæ simpliciter convenit vino congelato. Addunt aliqui non esse in offâ instar potus, sed per modum cibi, uti est succus uvis inclusus. Verùm inter hæc apparet disparitas, quòd vinum sit merè localiter contentum in offâ, uti in

Hierinæ Sum. Theol. Pars IV.

spongia, nec cum illa instituat unum corpus; sitque etiam propinquè potabile, illud veluti ex spongia exprimendo. Unde si vinum in offâ maneret satis sensibile, adeòque demonstrabile (prout interdum saltem fieri posset) non apparet, cur etiam primò nequeat sic consecrari. Sicut potest consecrari ipse panis, etsi simul adhit vinum ei immixtum. Sicut etiam consecrari posset vinum imbibitum spongiæ, si maneat satis sensibile: aut insulum vasi argenteo per industriam artificis instar panis triticeï poroso.

Quod si quis instet, guttam vini consecratam, si in uva reponatur, manere consecratam, nec tamen posse ibi primò consecrari, Resp. si non obstaret indemonstrabilitas, posse etiam ibi primò consecrari: per istam enim repositionem non amittit rationem vini & potus, nec fit denud, uti fuerat priùs, succus uvis inclusus (idem est de succo pomorum &c.) pars substantialis compositi viventis & vegetantis, scilicet uvæ, sed huic solum jungitur localiter.

Ex quo ulteriùs inferitur, vinum resolutum in vapores, quàm diu manet substantialiter vinum, non obstantibus alterationibus accidentalibus, posse validè consecrari in casu, quo posset ad sensum demonstrari per pronomen *hic*, seu *hoc*: quemadmodum juxta communem doctrinam consecratum maneret, quousque manet substantia vini. Sicut etiam eousque Christus manet in stomacho, etsi interea species consecratæ facillè tantum alterentur, quantum vinum in vapores resolutum.

QUÆSTIO V.

An & qua necessitate sit aqua vino consecrando miscenda?

DICO I. Vino consecrando debet misceri aqua. Est contra Armenos (quos sequuntur Hæretici nostri temporis) ut constat ex Florentino in Decreto de Armenis: ubi nostram Conclusionem definit tamquam certam traditionem ab ipsis Apostolis derivatam, & ab omnibus tam Græcis quàm Latinis Ecclesiis ab initio nascentis Ecclesiæ constanter servatam. Eandem docet Trid. sess. 22. c. 7. Pontifices, Concilia & Patres magno numero, vide apud Bellarminum lib. 4. c. 10. & alios. Nobis sufficiat Alexander I. (qui fuit sextus à S. Petro, & floruit ante annos 1500.) Epist. ad omnes Orthodoxos dicens: Non debet, ut à Patribus accepimus, & ipsa ratio docet, in calice Domini aut vinum solum, aut aqua sola offerri, sed utrumque permixtum.

Triplicem hujus sacræ ceremoniæ rationem assignant Doctores cum Florentino & Tridentino

Y

Tridentino

32.
Quid si gutta vini in uva reponatur.

Quid enim sensum de vino resolutum in vapores.

33.
Vino consecrando aqua est miscenda.

Ex traditione Apostolica.

Congruentia hujus rei.